

# BELGISCH ARBITRAGEHOF VOOR DE SPORT

## ARBITRALE UITSPRAAK

### **Zaak 213/20**

Arbitragecollege samengesteld uit:

De heer Guy HERMANS, voorzitter en de heren M. BOUDEWIJNS en Ph. BILLIET, arbiters;

Pleitzitting: 17 februari 2021

---

Inzake:

**De BVBA [...];**

tegen:

**De NV [...];**

---

### **I. DE PROCEDURE:**

Gelet op het verzoekschrift tot arbitrage van 27 augustus 2020;

Gelet op de Arbitrage Overeenkomst door Partijen ondertekend op 16.10.2020;

Gelet op de conclusiekalender in onderling overleg tussen de raadslieden vastgelegd;

Gelet op de besluiten en stukken, overgelegd door partijen;

Partijen hebben hun besluiten en middelen toegelicht op de zitting van 17 februari 2021 te 14 uur via Teams videoconferentie.

Op deze zitting waren aanwezig:

- namens de BVBA [...]: haar raadslieden
- namens de NV [...]: haar raadsman
- de hoger genoemde leden van het arbitragecollege;

Partijen hebben geen bezwaar tegen de geanonimiseerde publicatie van de in deze zaak te nemen beslissing op de website van het BAS ([www.bas-cbas.be](http://www.bas-cbas.be)).

## **II. VOORWERP VAN DE VORDERINGEN**

Bij verzoekschrift tot arbitrage van 27 augustus 2020 en latere besluiten stelde de BVBA [...] volgende vordering:

*“[...] NV te veroordelen tot betaling van de hoofdsom van € 142.746,13 (nadien herleid naar € 139.150,00) te vermeerderen met de verwijlintresten à rato van € 12.809,24 (nadien herleid naar € 12.432,21), te vermeerderen met een schadevergoeding ten belope van € 8359,61 (nadien herleid naar € 8000,00) en vervolgens met de gerechtelijke intresten vanaf de datum van het verzoekschrift tot arbitrage”.*

De NV [...] stelde volgende vordering:

*“In de hoofddeorde de procedure op basis van het adagium ‘le criminel tient le civil en état’ op te schorten;  
ondergeschikt de vordering uitgaande van eiseres onontvankelijk, minstens integraal ongegrond te verklaren;  
meer ondergeschikt  
wat de hoofdsom betreft, de vordering uitgaande van eiseres slechts gegrond te verklaren voor een bedrag van € 48.400 (BTW inclusief);  
wat de intresten betreft de vordering slechts gegrond te verklaren in de mate dat intresten verschuldigd zijn vanaf 27/8/2020;  
wat de schadevergoeding betreft deze integraal als ongegrond af te wijzen.”*

## **III. DE FEITEN EN OMSTANDIGHEDEN**

Partijen zijn het erover eens dat de NV [...], in het kader van onderhandelingen met verscheidene voetballers, een beroep deed op de bemiddelingsdiensten van de BVBA [...] en hiervoor volgende schriftelijke overeenkomsten tussen partijen werden opgesteld:

- Contrat de collaboration avec un intermédiaire dd. 30/1/2017 met betrekking tot de verlenging van het contract van speler [...];
- Transaction dd. 20/9/2017 met betrekking tot het hernieuwen/verlengen van het contract van speler [...];
- Transaction dd. 25/9/2017 met betrekking tot contractonderhandelingen van speler [...];
- Transaction dd. 11/1/2018 met betrekking tot contractonderhandelingen van speler [...];
- Dienstverleningsovereenkomst dd. 14/5/2018 met betrekking tot de hernieuwing van het contract van speler [...] (deze laatste overeenkomst wordt in huidige procedure niet verder betrokken).

Volgens de BVBA [...] factureerde ze in overeenstemming met de tussen partijen gesloten overeenkomst, maar blijven de hierna volgende facturen (bedragen inclusief BTW) onbetaald:

- factuur nummer 201810118 van 6/9/2018	€ 24.200,00
- factuur nummer 201810120 van 4/10/2018	€ 12.100,00
- factuur nummer 201810121 van 4/10/2018	€ 12.100,00
- factuur nummer 201910103 van 7/5/2019	€ 21.175,00
- factuur nummer 201910104 van 7/5/2019	€ 24.200,00
- factuur nummer 201910107 van 12/9/2019	€ 21.175,00
- factuur nummer 201910108 van 12/9/2019	<u>€ 24.200,00</u>
	€ 139.150,00

Volgens de BVBA [...] werden contractueel verwijlintersten overeengekomen aan verschillende rentevoeten (5%, 10%, 8%) en zouden deze momenteel belopen op € 12.432,21. De contractueel verschuldigde schadevergoeding belooft, aldus verder de BVBA [...], in het totaal op € 8000,00.

De NV [...] verwijst naar het feit dat ze op 22/10/2018 aangetekend aan de BVBA [...] onder meer het volgende liet weten: ” ... *Wij verwijzen naar uw factuur van 6/9/2018 en 4/10/2018 met referentienummer 201810118, 201810120 en 201810121. Gelet op het lopende strafonderzoek hebben wij beslist om een intern onderzoek te starten en dienen wij uw factuur te protesteren. Wij komen hierop terug na het onderzoek. Huidig schrijven wordt uw gericht onder alle voorbehoud en zonder enige nadelige erkenenis.* ”

Dit aangetekend schrijven zou nooit zijn afgehaald.

De NV [...] werd meermaals aangemaand in betaling via verscheidene mails van de boekhouder van de BVBA [...] en een officieel schrijven van de raadsman van de BVBA [...] op 27 augustus 2019.

Op 1 september 2019 reageerde de raadsman van de NV [...] op de aanmaning van 27 augustus 2019:

*“... Ik dien de inhoud ervan formeel te betwisten, aangezien de eerste drie facturen (201810118, 201810120 en 201810121) bij aangetekend schrijven dd. 22/10/2018 aan het adres van uw cliënte werden geprotesteerd, mede gelet op het lopende strafonderzoek.*

*De laatste drie facturen dd. 7/5/2019 heeft mijn cliënte nooit mogen ontvangen. Ik meen dan ook dat hic et nunc de eis van uw cliënte geenszins gerechtvaardigd is. Huidig schrijven geldt dan ook als bijkomend formeel protest....”.*

De boekhouder van de BVBA [...] maakte vervolgens op 19 september 2019 drie pro forma - facturen over van 12/9/2019.

De raadsman van de NV [...] protesteerde deze drie facturen op 30 september 2019:

*“... In het verlengde van het aangetekend schrijven dd. 22/10/2018 aan uw adres, aangevuld met het mailbericht dd. 1/9/2019 werden alle facturen geprotesteerd op basis van het lopende strafonderzoek en het eraan gerelateerde intern onderzoek.*

*Ook de ‘pro forma’s’, die geen formele facturen zijn, zullen uit dien hoofde als geprotesteerd dienen te worden beschouwd aangezien ze terug te brengen zijn tot overeenkomsten die deel uitmaken van het intern onderzoek en mogelijks zelfs het strafonderzoek. De pro forma nr. 201910105 is tevens niet gerechtvaardigd aangezien speler [...] reeds op 19/1/2019 uit dienst was (art.2)....”.*

Op 30 april 2020 reageerde de raadsman van de BVBA [...] onder meer als volgt:

*“... Mijn cliënte, [...], is als afzonderlijke rechtspersoon nooit betrokken geweest in het strafrechtelijk onderzoek waarnaar u in uw schrijven heeft verwezen.*

*Als bijlage vindt u een kopie van een antwoordmail van het Federaal Parket waaruit u zal kunnen opmaken dat er binnen de afspraken die er gemaakt werden tussen het Federaal Parket enerzijds en de zaakvoerder van mijn cliënte, [...] anderzijds, geen bezwaar bestaat dat de vermelde openstaande facturen voor de bvba [...] zouden worden geïnd.*

*In de gegeven omstandigheden verzoek ik u dan ook uw cliënte uit te nodigen onmiddellijk over te gaan tot betaling van de nog openstaande facturen en pro forma facturen, bij gebreke waaraan ik genoodzaakt zal zijn over te gaan tot het opstarten van een passende procedure. Ik hoop alleszins dat dit niet noodzakelijk is, temeer daar u uit de correspondentie van de Federaal Procureur kan opmaken dat de voorliggende facturen corresponderen met legale transacties en dito overeenkomsten die in het verleden werden gemaakt. Deze rechtshandelingen staan met andere woorden duidelijk los van datgene wat in het strafrechtelijk onderzoek wordt onderzocht....”*

De BVBA [...] verwijst in dat verband naar een bericht van Federale magistraat [...] van 2 juli 2019.

De raadsman van de NV [...] reageerde op 2 juni 2020 onder meer als volgt:

*“... Alvorens verder hierop in te gaan en mogelijks een gewijzigd standpunt in te nemen dan het formele protest dat voorheen duidelijk werd verwoord aan uw adres, wens ik kopie te bekomen van de facturen en pro forma facturen waarnaar wordt verwezen in de correspondentie met het Federaal Parket zodat er duidelijkheid is over welke facturen/pro forma’s het zou gaan. Zodra ik kopie bekomen heb, zal ik verder standpunt desbetreffend innemen...”.*

Nadien werd het verzoekschrift tot arbitrage van 27 augustus 2020 neergelegd.

## **IV. BEOORDELING:**

### **IV.1. DE BEVOEGDHEID VAN HET BAS**

De bevoegdheid van het BAS staat niet ter discussie en werd contractueel overeengekomen.

De raadslieden van partijen bevestigden ter zitting van 17 februari 2021 hun akkoord met de samenstelling van huidig arbitragecollege.

### **IV.2. DE VRAAG TOT SCHORSING VAN HUIDIGE PROCEDURE (Le criminel tient le civil en état)**

#### **IV.2.1 Standpunt van de NV [...]**

De NV [...] onderbouwt haar stelling om huidige procedure te laten opschorten in afwachting van het strafonderzoek met het argument « *dat de antwoordmail dd.2.7.2019 van de hand van de Federaal Magistraat [...] (stuk nr.15 bundel eiseres) geen officieel document betreft, temeer het geen handtekening draagt enerzijds en anderzijds geen opsomming bevat over welke facturen het zou handelen.* »

De NV [...] verduidelijkt dat de Federaal Magistraat antwoordde op een mail van de raadsman van de BVBA [...] van 12 juni 2019 waarbij diverse stukken als stavingsstuk werden gevoegd en verwezen wordt naar facturen (factuurnummers) die niet zouden corresponderen met de facturen die in huidige procedure worden opgevorderd.

#### **IV.2.2 Standpunt van de BVBA [...]**

Volgens de BVBA [...] zijn er meerdere toepassingsvoorwaarden om het adagium ‘le criminel tient le civil en état’ te kunnen toepassen. De belangrijkste voorwaarde is, aldus de BVBA [...], dat hetzelfde feit aanhangig moet zijn bij de strafrechter en bij de burgerlijke instantie. Er moet immers, zo voegt ze eraan toe, een risico bestaan op tegenstrijdige rechtspraak.

In voorliggende situatie is aan deze toepassingsvoorwaarde niet voldaan, aldus de BVBA [...], omdat ze « *als onafhankelijke rechtspersoon nooit betrokken is geweest in het strafonderzoek. De inning van betalingsverzoeken die voortvloeien uit rechtsgeldige overeenkomsten en bijgevolg niet gestoeld zijn op enig misdrijf, kan dus niet opgeschort worden* » op basis van het genoemde adagium.

Ze voegt eraan toe dat dit standpunt werd bijgetreden door de Federale Magistraat.

Het argument van de NV [...] als zou het niet duidelijk zijn over welke facturen het zou gaan, wordt door de BVBA [...] van de hand gewezen met het argument dat alle relevante contracten werden toegestuurd aan de federale magistraat en dat « *deze laatste geen enkel voorbehoud maakte dat bepaalde facturen op basis van deze overeenkomsten niet geïnd zouden mogen worden, gelet op het lopende strafonderzoek.* »

Voor wat het argument van de nummering van de facturen betreft in de mail legt de BVBA [...] uit dat de nummers overeenstemmen met het jaartal en de laatste twee cijfers met het desbetreffende facturen nummer (bijv.2018 18 stemt overeen met 201810118).

### IV.2.3 Beoordeling

Het wordt terecht niet betwist door partijen dat het adagium « le criminel tient le civil en état » in principe toepasselijk is in arbitrageprocedures (o.a. J. LINSMEAU, *L'arbitrage volontaire en droit privé belge*, Brussel Bruylant, 1991, p.129, nr. 256).

Wanneer de strafvordering wordt ingesteld voor of tijdens de procedure voor de burgerlijke rechtbank (of tijdens de arbitrageprocedure) zal, overeenkomstig artikel 4 V.T.Sv., de burgerlijke vordering worden geschorst zolang niet definitief beslist werd over de strafvordering.

De regel is bedoeld om tegenstrijdigheden te vermijden tussen de beslissingen van de strafrechter en de burgerlijke rechter.

Er moet aan de volgende toepassingsvoorwaarden voldaan zijn:

- het moet gaan om een strafvordering in België; het bestaan van een strafrechtelijk onderzoek in het buitenland is geen grond tot schorsing;
- de strafvordering moet effectief zijn ingesteld; er is geen schorsing wanneer de zaak slechts het voorwerp uitmaakt van een opsporingsonderzoek of wanneer zij geseponeerd is (S. CNUDDE, *Le criminel tient le civil en état*, in: Bestendig Handboek Burgerlijk Procesrecht, *Kluwer*, losbladig, VII.5 – 4, nr. 28010) een eenvoudige aangifte of klacht zou aldus niet volstaan om een schorsing teweeg te brengen (A. FETTWEIS, *Manuel de procédure civile*, 1985, Blz.438, nr.635, en de referenties aldaar; Antwerpen zevende kamer, 29 januari 2007, inzake 2005/AR/3222, onuitgeg.). De toepassing van deze regel impliceert dat de strafvordering wordt aanhangig gemaakt ingevolge het openen van een gerechtelijk onderzoek op vordering van de procureur des Konings of ingevolge klacht met burgerlijke partijstelling hetzij ingevolge een rechtstreekse dagvaarding voor de strafrechter door de procureur des Konings of de burgerlijke partij (Antwerpen zevende kamer, 29 januari 2007, inzake 2005/AR/3222, onuitgeg., met verwijzing naar Cass. 16 mei 2003, *NJW* 2003, afl. 54, 1399);
- de strafrechter is geroepen om uitspraak te doen over punten die gemeen zijn aan de strafvordering en de burgerlijke vordering, zodat er gevaar voor tegenstrijdigheid bestaat (S. CNUDDE, *Le criminel tient le civil en état*, in: Bestendig Handboek Burgerlijk Procesrecht, *Kluwer*, losbladig, VII.5 – 4, nr. 28010; M. FRANCHIMONT, *Manuel de procédure pénale*, Ed. Du Jeune Barreau de Liège, 1989, Blz.150 – 151; R. DECLERCQ, *Beginselen van Strafrechtspleging*, Kluwer 1999, nr. 1947, Blz. 830; Cass. 22 mei 1975, *Arr. Cass.* 1975, 1006; Cass. 13 mei 1983, *Arr. Cass.* 1982-1983, 1136; Cass. 23 maart 1992, AR 9317, *Arr. Cass.* 1991 – 1992, 389; Kh. Brussel,

1 december 2004, *J.T.* 2005, 151). De verplichting berust er immers op dat de uitspraak op strafgebied gezag van gewijsde heeft aangaande de punten die aan de strafvordering en de burgerlijke vordering gemeen zijn (Cass. 13 februari 1978, *Arr. Cass.* 1978, 701; Cass. 21 januari 1991, AR 7115, *Arr. Cass.* 1990-1991, 261). De regel van ‘le criminel tient le civil en état’ wordt niet toegepast wanneer het strafonderzoek feitelijkheden betreft die verschillen van de feitelijkheden ingeroepen in het burgerlijk geding (A. FETTWEIS, *Manuel de procédure civile*, 1985, Blz. 439, nr. 635).

Deze toepassingsvoorwaarden werden bevestigd door Kh. Tongeren, 13 mei 2005, *Limb. Rechtsl.* 2005, 339.

Het arbitragecollege stelt onder meer vast:

- dat er een strafonderzoek werd opgestart door het Federaal Parket, maar dus nog geen effectieve strafvordering;
- dat door de NV [...] geen enkel element wordt voorgelegd waaruit zou kunnen afgeleid worden dat er gevaar is voor tegenstrijdigheid tussen enerzijds een uitspraak over de punten die aan de orde zijn in huidige procedure en anderzijds het strafonderzoek en het gevolg dat aan het strafonderzoek zou worden gekoppeld;
- dat de bevoegde federale magistraat, de heer [...], op 2 juli 2019 op vraag van de raadsman van de BVBA [...] bevestigde dat er voor hem en rekening houdend met de inhoud van het strafonderzoek, geen bezwaar tegen bestond dat de facturen van deze BVBA zouden worden ingevorderd;
- dat er geen reden toe bestaat om te twijfelen aan de afkomst of de inhoud van deze mail van 2 juli 2019;
- dat uit geen enkel voorliggend element blijkt dat de BVBA [...] strafrechtelijke inbreuken zou begaan hebben dan wel betrokken zou zijn in het lopende strafonderzoek bij het Federaal Parket.

Gelet op deze elementen is het arbitragecollege van oordeel dat het adagium “le criminel tient le civil en état” in voorliggende situatie niet kan worden ingeroepen en dat met andere woorden huidige arbitrageprocedure niet moet worden opgeschort in afwachting van het resultaat van het lopende strafonderzoek bij het Federaal Parket.

### **IV.3. BEOORDELING TEN GRONDE**

#### **IV.3.1 De discussie over de geldigheid van de overeenkomsten tussen partijen**

##### **(a)**

De NV [...] werpt op dat van de vijf voorgelegde overeenkomsten er drie niet rechtsgeldig werden ondertekend namens haar, zodat deze contracten niet tegenstelbaar en niet afdwingbaar zouden zijn zodat de erop gebaseerde facturatie als niet opeisbaar, ontoelaatbaar, minstens als ongegrond moet worden afgewezen.

Het gaat concreet om de facturen op basis van de overeenkomsten van 30/1/2017, 20/9/2017 en 25/9/2017 en meer bepaald facturen 201810118, 201810121 en de pro forma factuur 201910103 voor in het totaal € 57.475,00, btw inbegrepen.

Meer bepaald verwijst de NV [...] naar artikel 18 van haar statuten, waarin bepaald werd dat de vennootschap kan vertegenwoordigd worden door de raad van bestuur (het bestuursorgaan) als college, dan wel door de handtekening van twee bestuurders « waarvan minimaal één A bestuurder of één B bestuurder ». Drie overeenkomsten werden ondertekend door de heer [...] alleen, die een C bestuurder zou zijn, zodat hij geen bevoegdheid had om de vennootschap te vertegenwoordigen zonder de handtekening van een A bestuurder of een B bestuurder.

De NV [...] voegt eraan toe dat de heer [...] werd veroordeeld voor matchfixing samen met de zaakvoerder van de BVBA [...], de heer [...].

**(b)**

De BVBA [...] legt in dat verband uit dat een onderscheid moet gemaakt worden tussen vertegenwoordigingsmacht en vertegenwoordigingsbevoegdheid.

De BVBA [...] argumenteert dat, in het geval dat een bestuurder zijn bevoegdheid overschrijdt, deze onbevoegde handeling wel degelijk wordt toegerekend aan de rechtspersoon, die, ondanks de bevoegdheidsoverschrijding, daardoor gebonden is ten aanzien van derden (met verwijzing naar art. 7 :109 §2 WVV).

**(c)**

Het artikel 7 :109 § 2 WVV, waarnaar de BVBA [...] verwijst, is een nieuwe bepaling die werd ingevoerd met de wet van 21 maart 2019, wet die gefaseerd in werking trad vanaf 1 mei 2019. Dit artikel kan dus in voorliggende situatie niet worden ingeroepen voor de overeenkomsten van 30/1/2017, 20/9/2017 en 25/9/2017.

Volgens de regeling die bestond op het moment van de ondertekening van de genoemde overeenkomsten was een vennootschap in principe niet verbonden door een handeling die een bestuurder/zaakvoerder zou verricht hebben buiten zijn vertegenwoordigingsmacht. Dit principe leidde men af uit een a contrario - interpretatie van artikel 1998, tweede lid BW met betrekking tot het gemeenrechtelijk mandaat.

Op de regel dat een vennootschap niet gebonden is door het onbevoegd optreden van haar vertegenwoordigers bestaan er een aantal uitzonderingen, onder andere de bekrachtiging en het schijnmandaat (vertrouwensleer).

De vennootschap is toch gebonden door de onbevoegde rechtshandeling(en) wanneer de daartoe bevoegde personen de onbevoegde handeling *bekrachtigen*. De bekrachtiging heeft terugwerkende kracht. Ook statutaire voorwerpoverschrijdende handelingen kunnen door bekrachtiging worden toegeëigend.

In voorliggende situatie staat het niet ter discussie dat de overeenkomsten aanvankelijk zonder enig voorbehoud werden uitgevoerd door de NV [...] en dat de aanvankelijke facturatie,



gebaseerd op deze overeenkomsten, ook zonder enig voorbehoud werd betaald door de NV [...]. Bovendien mag aangenomen worden dat de facturen en betalingen (zoals wettelijk verplicht) boekhoudkundig werden verwerkt binnen de NV [...], terwijl deze boekhouding blijkbaar ook werd goedgekeurd door de daartoe bevoegde personen/organen binnen de NV [...].

Hieraan zij toegevoegd dat de tussenkomst van makelaars zeker niet ongebruikelijk is in situaties zoals de voorliggende, zodat het bestuursorgaan van de NV [...] ook op de hoogte was of moest zijn van de tussenkomst van een makelaar in voorliggende situatie.

Uit deze elementen kan besloten worden dat de rechtshandelingen/overeenkomsten, voor zover aangenomen wordt dat ze door een onbevoegde persoon werden gesteld/ondertekend, werden bekrachtigd door de bevoegde personen/organen binnen de NV [...].

Een tweede uitzondering is de gehoudenheid van de vennootschap op grond van het schijnbaar mandaat van de vertegenwoordiger (vertrouwensleer). Wekt immers het bevoegde orgaan van de vennootschap de schijn dat de schijnbare vertegenwoordiger de vennootschap kan verbinden en gaat de derde te goeder trouw voort op die schijn, dan verbindt het recht hieraan het gevolg dat de vennootschap toch verbonden is tot de onbevoegd gestelde rechtshandelingen. Dit gebeurt ab initio.

In voorliggende situatie mocht de BVBA [...] erop vertrouwen dat de overeenkomsten, waarvan (slechts) thans de geldigheid wordt aangevochten, geldig werden gesloten door een daartoe bevoegd persoon, temeer daar, zoals hoger reeds aangegeven, de overeenkomsten aanvankelijk ook zonder enig voorbehoud werden uitgevoerd door de NV [...].

Dat op de overeenkomst voor de NV [...] een tweede ondertekenaar werd vermeld kan hieraan niets veranderen, onder meer omdat de BVBA [...] er rechtmatig van uit mocht gaan dat de heer [...] bevoegd was om de overeenkomst alleen te ondertekenen (zoals hoger reeds gezegd), de overeenkomsten aanvankelijk ook zonder voorbehoud werden bekrachtigd/nageleefd en het perfect mogelijk was dat de tweede persoon, die namens de NV [...] op de overeenkomst was vermeld, de overeenkomst nadien zou ondertekenen.

Terecht wijst de BVBA [...] er tenslotte op dat de kwestie of de heer [...] al dan niet bevoegd was om alleen die overeenkomsten af te sluiten en te ondertekenen een discussie betreft over de interne aansprakelijkheid van de heer [...].

Het arbitragecollege besluit dan ook dat de overeenkomsten, die namens de NV [...] alleen werden ondertekend door de heer [...], geldig werden afgesloten, zodat ze ook als basis konden dienen voor de latere facturatie.

### IV.3.2 De discussie over de geldigheid van de pro forma facturen

**(a)**

De NV [...] argumenteert dat de vijf pro forma facturen, die worden opgevorderd, geen volwaardige facturen zijn en ook boekhoudkundig niet kunnen worden verwerkt. De NV [...] leidt hieruit af dat van deze facturen dan ook geen betaling kan worden gevorderd.

**(b)**

De BVBA [...] argumenteert dat, ondanks het feit dat een pro forma factuur geen fiscale draagwijdte heeft, het nog steeds een geschrift in handelszaken betreft waartegen gemotiveerd moeten geprotesteerd worden indien men het er niet mee eens is. Deze facturen werden, aldus verder de BVBA [...], opgesteld op basis van en conform de overeenkomsten.

Ze voegt eraan toe dat door de NV [...] geen gegronde redenen worden aangevoerd op basis waarvan zij haar betalingsverplichting niet zou moeten nakomen.

**(c)**

Een pro forma factuur wordt ten behoeve van de geadresseerde opgesteld en bevat alle gegevens die op een (definitieve) factuur zouden voorkomen.

Een pro forma factuur moet aanzien worden als een aanbod. Bij de aanvaarding van het aanbod door de geadresseerde komt de overeenkomst tot stand volgens de gegevens van de pro forma factuur. (E. DIRIX en G.L. BALLON, *Factuur*, APR 2012, p.143, nr.295)

Volgens CLOQUET gaat het om een definitieve factuur, niettegenstaande de aanduiding dat de factuur slechts voorlopig zou zijn, indien het document de bevestiging is van een vaststaande schuldvordering voor een bepaald bedrag (CLOUET, *Factuur*, APR, 1954, 81 nr.159-161)

In voorliggende situatie wordt niet betwist dat de pro forma facturen gebaseerd zijn op en overeenstemmen met de tussen partijen geldig gesloten overeenkomsten, zodat de pro forma facturen een bevestiging zijn van de contractuele afspraken.

Terecht argumenteert de BVBA [...] dat een onderneming, zoals de NV [...] er trouwens ook één is, ertoe gehouden is om, in geval van niet-akkoord te protesteren tegen een pro forma factuur.

In voorliggende situatie werd door de NV [...] geprotesteerd op 22/10/2018, 1/9/2019 en 30/9/2019, zij het in eerder algemene bewoordingen nu zonder meer verwezen werd naar het lopende strafonderzoek (zonder de relevantie daarvan met de gevorderde facturen aan te tonen) en een intern onderzoek (zie hoger de reactie van 22/10/2018 : « *Wij komen hierop terug na het (intern) onderzoek* »). Tot op vandaag worden geen resultaten van dit intern onderzoek meegedeeld.

Protest tegen een factuur moet in principe precies en duidelijk zijn en bij gebrek aan tijdig en nauwkeurig protest moet de factuur aanzien worden als aanvaard, en dienen ze geacht worden de getrouwe weergave te zijn van wat partijen overeenkwamen.

Bovendien is uit bovenstaande motivering gebleken dat het protest, voor zover het al aanvaard zou worden, bovendien ongegrond is gezien uit geen enkel element blijkt dat het lopende strafonderzoek ook betrekking zou hebben op de BVBA [...].

Volledigheidshalve zij hieraan toegevoegd dat de bewering van de raadsman van de NV [...] van 1 september 2019, waarbij beweerd werd dat zijn cliënte de laatste drie facturen nooit had ontvangen, niet geloofwaardig voorkomt.

Het bewijs van verzending en ontvangst van een factuur is een materieel feit dat met alle middelen van recht kan worden geleverd, gezien het gaat om een bewijs van materiële feiten. Op onrechtstreekse wijze kan het materiële feit van de ontvangst van de factuur ook afgeleid worden uit welbepaalde feitelijke omstandigheden, waaraan de betekenis van een vermoeden kan worden gegeven. Zo kan een vermoeden van ontvangst van de factuur worden afgeleid uit briefwisseling waarvan de verzending wordt bewezen of niet betwist wordt en waarin een verwijzing naar de factuur in kwestie is opgenomen. Uit de afwezigheid van protest zal men de ontvangst en de aanvaarding van de factuur door de bestemming kunnen afleiden. In voorliggende situatie wordt niet betwist dat de NV [...] meermaals werd aangemaand via verscheidene mails van de boekhouder van de BVBA [...], terwijl op deze aanmaningen niet werd gereageerd en de eerste reactie slechts volgde na een officieel schrijven van de raadsman van de BVBA [...] van 27 augustus 2019.

Hieraan zij toegevoegd dat de NV [...] in verband met de gevorderde intresten argumenteert dat haar administratie in beslag werd genomen in het kader van het strafonderzoek, en dat dit gegeven, voor zover het met de werkelijkheid overeenstemt, wellicht ook verklaart waarom de NV [...] beweerdelijk enkele facturen niet zou hebben ontvangen.

In deze omstandigheden besluit het arbitragecollege dat de gevorderde bedragen verschuldigd zijn, nu ze overeenstemmen met de contractuele afspraken en de facturen niet geldig/gegrond werden betwist.

Wel dient aan de BVBA [...] de verplichting opgelegd om definitieve facturen op te stellen en over te maken aan de NV [...] met dien verstande dat deze definitieve facturen moeten overeenstemmen met de pro forma facturen.

### **IV.3.3 De gevorderde intresten**

De BVBA [...] vordert intresten en verwijst in dat verband naar de contractuele afspraken, waarbij verschillende rentevoeten werden overeengekomen (5%, 10% en 8%).

De rentevoet van 10% komt overdreven voor en dient gematigd.

Er wordt een rentevoet toegekend van 8% vanaf de datum dat het verschuldigd zijn van de gevorderde bedragen vaststond, meer bepaald vanaf de mail van het Federaal Parket van 2 juli 2019. Voorafgaand aan deze datum was het inderdaad niet zeker dat de gevorderde bedragen ook effectief verschuldigd waren.

#### IV.3.4 De gevorderde schadevergoeding

De BVBA [...] vordert een schadevergoeding van € 8000,00.

Een schadebeding moet een schadevergoedend karakter hebben (Cass. 17 april 1970, *Arr. Cass.* 1970, 754, en *R.C.J.B.* 1972, noot I. MOREAU-MARGREVE ), en houdt rekening met de schade die voorzienbaar is op het moment dat het schadebeding wordt overeengekomen.

Overeenkomstig art.1231 B.W. kunnen schadebedingen echter, ambtshalve of op verzoek van de schuldenaar, gematigd worden wanneer de overeengekomen som kennelijk het bedrag te boven gaat dat de partijen konden vaststellen om de schade wegens niet-uitvoering van de overeenkomst te vergoeden. Het decisieve criterium om te beslissen of het al dan niet over een geldig schadebeding gaat, onderscheiden van een strafbeding, is de “*potentiële schade*” (bij het aangaan van de overeenkomst) en niet de werkelijke schade.

Het gevorderde bedrag van € 8000,00 komt overdreven voor en dient, overeenkomstig de gebruikelijke rechtspraak, herleid naar € 2500,00.

#### IV.4. DE ARBITRAGEKOSTEN

De kosten van de arbitrageprocedure omvatten :

- administratiekosten:	250,00 €
- kosten van aanhangigmaking :	5000,00 €
- kosten van de arbiters:	1197,00 €
	-----
	6447,00 €

Gelet op het bovenstaande dient de NV [...] te worden veroordeeld om de kosten van de arbitrageprocedure ten laste te nemen, overeenkomstig artikel 30.2 van het reglement van het BAS.

#### V. BESLISSING:

##### OM DEZE REDENEN,

Het arbitragecollege aangesteld volgens het Reglement van het Belgisch Arbitragehof voor de Sport

- zegt voor recht dat er geen aanleiding toe bestaat huidige procedure op te schorten in toepassing van het adagium ‘le criminel tient le civil en état’;

- verklaart de vordering van de BVBA [...] ontvankelijk en gegrond in de mate als hierna bepaald;
- veroordeelt de NV [...] om aan de BVBA [...] te betalen de som van € **139.150,00** te vermeerderen met de verwijlrenten aan 8% vanaf 2 juli 2019 tot 27 augustus 2020 en de gerechtelijke intresten aan 8% vanaf 27 augustus 2020 tot op datum van betaling;
- veroordeelt de NV [...] om aan de BVBA [...] te betalen de som van € **2500,00** te vermeerderen met de gerechtelijke intresten aan de gewone wettelijke rentevoet vanaf 27 augustus 2020 tot op datum van betaling;
- veroordeelt de NV [...] tot de kosten van de arbitrageprocedure, hetzij het bedrag van 6447,00 €;
- veroordeelt de BVBA [...] om binnen de 14 dagen vanaf heden definitieve facturen op te stellen in vervanging van en overeenstemmend met de voordien overgemaakte pro forma facturen en deze facturen over te maken aan de NV [...].

De arbitrale uitspraak is gedaan te Brussel op de zetel van het Belgisch Arbitragehof voor de Sport op 19 februari 2021.

**Philippe BILLIET**

Louizalaan, 146  
1050 BRUSSEL

**Lid**

**Guy HERMANS**

Bilzersteenweg, 243  
3700 TONGEREN

**Voorzitter**

**Marc BOUDEWIJNS**

Bisschoppenhoflaan, 645  
2100 ANTWERPEN

**Lid**